

Denisa Saková

Podpredsedníčka vlády a ministerka hospodárstva SR

Peter Kmec

Podpredseda vlády pre Plán obnovy a odolnosti a znalostnú ekonomiku

Jozef Holjenčík

Predseda Úradu pre reguláciu sieťových odvetví

Vladimír Šucha

Vedúci Zastúpenia Európskej komisie na Slovensku

Vážená pani podpredsedníčka vlády a ministerka hospodárstva SR,
vážený pán podpredseda vlády pre Plán obnovy a odolnosti a znalostnú ekonomiku,
vážený pán predseda Úradu pre reguláciu sieťových odvetví,
vážený pán vedúci Zastúpenia Európskej komisie na Slovensku,

dovoľte nám požiadať **Vás o významnú zmenu v návrhu Vyhlášky Úradu pre reguláciu sieťových odvetví¹, ktorou sa zvyšuje poplatok za prístup do distribučných sietí, tzv. G-komponent.** Návrh vyhlášky prináša až 233 %, zvýšenie poplatku², pričom **my navrhujeme tento poplatok naopak znížiť a to zo súčasných 15% na 10%.** Zvýšenie poplatku by pocítili najmä výrobcovia energie z obnoviteľných zdrojov energie (OZE) a reálne hrozí, že toto opatrenie odradí investície do čistejších technológií. Tento návrh bude mať za následok, že nevzniknú nové projekty OZE, mestá a obce nebudú môcť nakupovať cenovo dostupnú zelenú elektrinu z týchto zariadení a Slovensko sa tým vystavuje ďalšiemu riziku prepadnutia európskych financií.

¹ LP/2024/215 Vyhláška Úradu pre reguláciu sieťových odvetví, ktorou sa ustanovuje cenová regulácia v elektroenergetike a niektoré podmienky vykonávania regulovaných činností v elektroenergetike
<https://www.slov-lex.sk/legislativne-procesy/SK/LP/2024/215>

²<https://euractiv.sk/section/energetika/news/strojnasozenie-poplatku-za-pristup-do-siete-znamená-stopku-pre-nove-zelene-zdroje/>

Slovensko pritom bolo v roku 2022 najhoršou krajinou z hľadiska výroby energie z veterných a fotovoltických zdrojov zo všetkých krajín EÚ.³ Zvýšenie poplatku tak predstavuje ďalšiu bariéru rozvoja OZE popri už existujúcich bariérach, ktoré súvisia s kapacitou siete a nepredvídateľnými a zdĺhavými povoľovacími procesmi.

Povinnosť významne a systematicky zvyšovať podiel OZE vyplýva zo záväzkov, na ktorých sa spoločne zhodli členské štáty Európskej únie vrátane Slovenska. Tieto záväzky sú zakotvené v legislatíve a tvoria tiež súčasť nášho Plánu obnovy a odolnosti. Napríklad v prvom kvartáli roku 2025 máme mať inštalovaných 300 MW veternej energie. Nespĺnenie tohto míľnika ohrozí nielen súvisiacu, ale aj ďalšie platby, takže by Slovensko mohlo prísť až o 2,8 miliardy eur.⁴

Považujeme za veľmi dôležité nastavovať politiky a verejné financie tak, aby podporovali udržateľnú ekonomiku a utlmovali škodlivé ekonomické aktivity.

Nedostatok financií preto navrhujeme riešiť ukončením dotácií pre fosílna palivá v objeme približne 200 miliónov eur ročne. Inštitút hospodárskych analýz v rokoch 2011 – 2022 identifikoval 30 opatrení, ktoré spĺňajú definíciu dotácie na fosílna palivá v zmysle metodiky OSN. Výška týchto dotácií dosiahla medzi rokmi 2011 – 2021 priemerne 307,82 mil. eur ročne, z toho 54,5 % predstavovala priama podpora a 40,2 % daňové úľavy.⁵ Odhadujeme, že po utlmení výroby elektriny z domáceho uhlia je táto suma o približne tretinu nižšia.

Vopred ďakujeme za zohľadnenie našich argumentov.

V Bratislave, 14. 5. 2024

Juraj Melichár, koordinátor, Priatel'ia Zeme-CEPA

Dana Mareková, koordinátorka, Klimatická koalícia

Terézia Krekulová, Koordinátorka kampane Greenpeace Slovensko

³ EMBER. [European Electricity Review 2023](https://www.linkedin.com/posts/petrhlobil_lithuania-renewables-poland-activity-7026414061009403905-qzJO/).

https://www.linkedin.com/posts/petrhlobil_lithuania-renewables-poland-activity-7026414061009403905-qzJO/

⁴ <https://www.planobnovy.sk/realizacia/semafar/>

⁵ Hricišínová, Boros: Ako dotujeme fosílna palivá? Inštitút hospodárskych analýz, Ministerstvo hospodárstva SR, 2022. <https://www.economy.gov.sk/ministerstvo/centrum-pre-hospodarske-otazky/publikacie/komentare/ako-dotujeme-fosilne-paliva>